

2024/1110

23.5.2024

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2024/1110,

10. aprill 2024,

millega muudetakse määrust (EL) nr 748/2012 sertifitseerimisele kuuluvate mehitamata õhusõiduki süsteemide esmase lennukõlblikkuse osas ning rakendusmäärust (EL) 2019/947 mehitamata õhusõidukite käitamise normide ja menetluste osas

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrust (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91, ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 57 ja artikli 62 lõike 14 punkti a,

ning arvestades järgmist:

- (1) Mehitamata õhusõiduki süsteemi kuuluvad juhtimis- ja jälgimiseseade ning selle komponendid, mida tuleks käsitleda Euroopa Liidu Lennundusohutusameti (edaspidi „amet“) rakendatavas ohutusteabe analüüsisüsteemis, et anda liikmesriikide asjaomasele asutustele ja komisjonile teavet, sealhulgas soovitusi või teavet parandusmeetmete kohta, mida tuleb võtta, et reageerida ohutusprobleemile, infoturvaintsidendile või turvaaugule, mis võib mõjutada lennuohutust.
- (2) Kui sertifitseeritud konstruktsiooniga mehitamata õhusõiduk ei vasta kohaldatavatele lennukõlblikkusnõuetele või kui selle vastavus lennukõlblikkusnõuetele ei ole tõendatud, siis peaks pädev asutus nõutava käitamisloa andmisel vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/947 ⁽²⁾ artiklile 12 võtma arvesse tingimusi, mis on ette nähtud komisjoni määruse (EL) nr 748/2012 ⁽³⁾ kohaselt kehtestatud ja kinnitatud lennutingimustes.
- (3) Selleks et tagada mehitamata õhusõiduki süsteemi käitamise suhtes kohaldatavate lennukõlblikkusnõuete ühetaoline rakendamine ja nende nõuete järgimine, tuleks juhul, kui rakendusmääruse (EL) 2019/947 artikliga 5 ettenähtud erikategooria mehitamata õhusõiduki süsteemi käitamise riski on võimalik maandada üksnes sellise mehitamata õhusõiduki süsteemi kasutamisega, mille konstruktsioonile on väljastatud tüübisertifikaat või piiratud tüübisertifikaat, nõuda, et mehitamata õhusõidukil oleks lennukõlblikkussertifikaat või piiratud lennukõlblikkussertifikaat. Lisaks tuleks juhul, kui amet on kehtestanud keskkonnakaitsenõude, nõuda mürasertifikaati.
- (4) Selleks et vastavalt rakendusmääruse (EL) 2019/947 artiklile 19 ohutusteavet vahetada, peaks sertifitseeritud konstruktsiooniga mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 376/2014 ⁽⁴⁾ kohaselt teatama mehitamata õhusõiduki süsteemi või komponendi projekti kinnituse omanikule igast mehitamata õhusõiduki süsteemi või komponendi ohutusega seotud sündmusest või seisundist, mille asjaomane organisatsioon on kindlaks teinud.

⁽¹⁾ ELT L 212, 22.8.2018, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj>.

⁽²⁾ Komisjoni 24. mai 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/947 mehitamata õhusõidukite käitamise normide ja menetluste kohta (ELT L 152, 11.6.2019, lk 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/947/oj).

⁽³⁾ Komisjoni 3. augusti 2012. aasta määrus (EL) nr 748/2012, millega nähakse ette õhusõidukite ja nendega seotud toodete, osade ja seadmete lennukõlblikkuse ja keskkonnoohutuse sertifitseerimise ning projekteerimis- ja tootjaorganisatsioonide sertifitseerimise rakenduseeskirjad (ELT L 224, 21.8.2012, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/748/oj>).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 376/2014, mis käsitleb tsiviillennunduses toimunud juhtumitest teatamist ning juhtumite analüüsi ja järeelmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 996/2010 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/42/EÜ ja komisjoni määrused (EÜ) nr 1321/2007 ja (EÜ) nr 1330/2007 (ELT L 122, 24.4.2014, lk 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/376/oj>).

- (5) Ohutuse suurendamiseks peaks mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja, kes käitab sertifitseeritud konstruktsiooniga mehitamata õhusõidukit või kasutab sertifitseeritud mehitamata õhusõiduki süsteemi komponenti, rakendama kõiki pädeva asutuse poolt ette nähtud ohutusmeetmeid või kasutama ameti välja antud asjakohast kohustuslikku ohutusteavet, sealhulgas lennukõlblikkusjuhiseid vastavalt mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuvat lennukõlblikkust käsitlevatele nõuetele, mis on sätestatud komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2024/1107 ⁽⁵⁾.
- (6) Seepärast tuleks määrust (EL) nr 748/2012 ja rakendusmäärust (EL) 2019/947 vastavalt muuta.
- (7) Selleks et anda sidusrühmadele piisavalt aega tagada vastavus uuele raamistikule, mis käsitleb sertifitseeritud mehitamata õhusõiduki süsteemide esmast lennukõlblikkust, tuleks käesolevat määrust hakata kohaldama alates 1. maist 2025.
- (8) Amet valmistas ette rakenduseeskirjade eelnõu ja esitas selle koos arvamusega nr 03/2023 ⁽⁶⁾ vastavalt määruse (EL) 2018/1139 artikli 75 lõike 2 punktidele b ja c ning artikli 76 lõikele 1.
- (9) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas määruse (EL) 2018/1139 artikli 127 lõike 1 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 748/2012 muutmine

Määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) muudetakse vastavalt käesoleva määruse I lisale.

Artikkel 2

Rakendusmääruse (EL) 2019/947 muutmine

Rakendusmäärust (EL) 2019/947 muudetakse järgmiselt:

- 1) pealkiri asendatakse järgmisega:
„Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2019/947, 24. mai 2019, mehitamata õhusõiduki süsteemide käitamise normide ja menetluste kohta“;
- 2) artiklit 2 muudetakse järgmiselt:
 - i) esimene lõik jäetakse välja;
 - ii) teise lõigu sissejuhatav tekst asendatakse järgmisega:
„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:“;
 - iii) punkt 1 asendatakse järgmisega:
„1) „mehitamata õhusõiduki süsteem“ – määruse (EL) 2018/1139 artikli 3 punktis 30 määratletud mehitamata õhusõiduk ning selle juhtimis- ja jälgimisseade;“;
 - iv) punktid 26 ja 27 asendatakse järgmisega:
„26) „juhtimis- ja jälgimisseade“ – mehitamata õhusõiduki kaugjuhtimisseade, mis on määratletud määruse (EL) 2018/1139 artikli 3 punktis 32;
27) „C2 ühendus“ – mehitamata õhusõiduki ning juhtimis- ja jälgimisseadme vaheline andmeühendus lennu juhtimiseks;“;

⁽⁵⁾ Komisjoni 13. märtsi 2024. aasta delegeeritud määrus (EL) 2024/1107, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1139, kehtestades üksikasjalikud normid, mida kohaldatakse sertifitseeritud mehitamata õhusõiduki süsteemide ja nende komponentide jätkuva lennukõlblikkuse suhtes ning sellega tegelevate organisatsioonide ja isikute sertifitseerimise suhtes (ELT L, 2024/1107, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1107/oj).

⁽⁶⁾ Arvamus nr 03/2023, „Introduction of a regulatory framework for the operation of drones — Enabling innovative air mobility with MVCA, the initial airworthiness of UAS subject to certification, and the continuing airworthiness of those UAS operated in the 'specific' category“ | EASA (europa.eu).

v) lisatakse uus punkt 35:

„35) „mehitamata õhusõiduki süsteemi komponent“ – mehitamata õhusõiduki mootor, propeller, osa või juhtimis- ja jälgimisseadme element;“;

3) artiklile 7 lisatakse uus lõige 2a:

„2a. Delegeeritud määruse (EL) 2019/945 artikli 40 lõike 1 punktis d sätestatud tingimustele vastava mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja peab hankima järgmised sertifikaadid:

- i) komisjoni määruse (EL) nr 748/2012 (*) I lisa (osa 21) alajao H kohaselt välja antud lennukõlblikkussertifikaat või piiratud lennukõlblikkussertifikaat;
- ii) mürasertifikaat, mis antakse välja vastavalt määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) alajaole I, kui mehitamata õhusõiduki suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 748/2012 punktis 21.B.85 sätestatud keskkonnakaitsenõudeid.

(*) Komisjoni 3. augusti 2012. määrus (EL) nr 748/2012, millega nähakse ette õhusõidukite ja nendega seotud toodete, osade ja seadmete lennukõlblikkuse ja keskkonnohutuse sertifitseerimise ning projekteerimis- ja tootjaorganisatsioonide sertifitseerimise rakenduseeskirjad (ELT L 224, 21.8.2012, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/748/oj>).“;

4) artiklit 12 muudetakse järgmiselt:

i) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Pädev asutus annab käitamisloa siis, kui

a) lõike 1 kohase hindamise käigus jõutakse järeldusele, et:

- i) käitamise ohutuseesmärkides võetakse arvesse käitamise riske;
- ii) käitamistingimustega seotud riskimaandamismeetmete, asjaomaste töötajate pädevuse ja mehitamata õhusõiduki tehniliste omaduste kombinatsioon on asjakohane ja piisavalt usaldusväärne, et tagada ohutu käitamine, pidades silmas kindlakstehtud riske maapinnal ja õhus;

b) delegeeritud määruse (EL) 2019/945 artikli 40 punkti 1 alapunkti d kohaselt sertifitseeritud või sertifitseeritava mehitamata õhusõiduki süsteemil on

- i) kehtiv lennukõlblikkussertifikaat või kehtiv piiratud lennukõlblikkussertifikaat, ning kui mehitamata õhusõiduki suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 748/2012 punktis 21.B.85 sätestatud keskkonnakaitsenõudeid, siis ka kehtiv mürasertifikaat;
- ii) lennutingimused, mis on kinnitatud vastavalt määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) alajaole P, kui mehitamata õhusõiduk ei vasta kohaldatavatele lennukõlblikkusnõuetele või selle vastavus neile nõuetele ei ole tõendatud;

c) mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja on esitanud pädevale asutusele kinnituse, et kavandatud käitamine vastab kõigile sellekohastele kohaldatavatele liidu ja liikmesriigi õigusnormidele, eelkõige eraelu puutumatuse, andmekaitse, vastutuse, kindlustuse, turvalisuse ja keskkonnakaitses vallas.“;

ii) lõike 4 punktide c lisatakse alapunktid vii ja viii:

„vii) lennukõlblikkussertifikaat või piiratud lennukõlblikkussertifikaat ja mürasertifikaat, kui sellised sertifikaadid on välja antud;

viii) määruse (EL) nr 748/2012 kohaselt kinnitatud lennutingimused, kui mehitamata õhusõiduki süsteem vastab delegeeritud määruse (EL) 2019/945 artikli 40 punkti 1 alapunkti d esitatud tingimustele ning mehitamata õhusõiduk ei vasta kohaldatavatele lennukõlblikkusnõuetele või selle vastavus kohaldatavatele lennukõlblikkusnõuetele ei ole tõendatud.“;

5) artiklile 19 lisatakse lõige 6:

„6. Olenemata määrusest (EL) nr 376/2014 teatab sertifitseeritud konstruktsiooniga mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja mehitamata õhusõiduki süsteemi või selle komponendi projekti kinnituse omanikule igast mehitamata õhusõiduki süsteemi või selle komponendi ohutusega seotud sündmusest või seisundist, mille organisatsioon on kindlaks teinud. Eelkõige teatab mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja igast mehitamata õhusõiduki süsteemi või selle komponendiga seotud õnnetusest või tõsisest intsidendist, mis ohustab võib sellega tegelemata jätmise või selle eiramise korral ohustada mehitamata õhusõiduki süsteemi või mis tahes füüsilise või juriidilise isiku ohutust.“;

6) lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse II lisale.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. maist 2025.

I lisa punkti 2 kohaldatakse siiski alates 22. veebruarist 2026.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 10. aprill 2024

Komisjoni nimel
president

Ursula VON DER LEYEN

I LISA

Määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) muudetakse järgmiselt:

1) punkti 21.B.20 alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) Amet rakendab kogu talle laekunud asjakohase ohutusteabe nõuetekohaseks analüüsimiseks vajalikku süsteemi ning edastab liikmesriikide asjaomastele asutustele ja komisjonile viivitamata kogu teabe, sealhulgas soovitusel või võetavad parandusmeetmed, mida need liikmesriigid vajavad määruse (EL) 2018/1139 ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide kohaldamisalasse kuuluvate toodete, osade, seadmete, juhtimis- ja jälgimisseadmete, juhtimis- ja jälgimisseadme komponentide ning isikute või organisatsioonidega seotud ohutusprobleemidele õigel ajal reageerimiseks.“;

2) punkti 21.B.20A ⁽¹⁾ alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) Amet rakendab süsteemi, et nõuetekohaselt analüüsida kogu punkti 21.B.15 alapunkti c kohaselt saadud asjakohast ohutusala teavet, ning esitab põhjendamatut viivitusteta liikmesriikidele ja komisjonile kogu teabe, sealhulgas soovitusel või parandusmeetmed, mis on vaja võtta selleks, et nad saaksid õigeaegselt reageerida infoturvaotsustele või turvaaukudele, mis võib mõjutada lennuohutust seoses toodete, osade, juhtimis- ja jälgimisseadmete, juhtimis- ja jälgimisseadme komponentide, teisaldatava varustuse ning isikute või organisatsioonidega, kelle suhtes kohaldatakse määrust (EL) 2018/1139 ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusakte ja rakendusakte.“;

3) punkti 21.B.120 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Kui pädev asutus saab taotluse väljastada heakskiidukiri, millega tõendada üksiktoodete, -osade, -seadmete, konkreetsete juhtimis- ja jälgimisseadmete või juhtimis- ja jälgimisseadme komponentide nõuetele vastavust, kontrollib ta taotleja vastavust kohaldatavatele nõuetele.“;

4) punkti 21.B.125 alapunkti d sissejuhatav lõik asendatakse järgmisega:

„d) Kui järelevalve käigus või muul viisil avastatakse puudus, teatab pädev asutus sellest kirjalikult organisatsioonile ning nõuab kindlakstehtud mittevastavus(t)e kõrvaldamiseks parandusmeetmete võtmist, ilma et see piiraks määrusega (EL) 2018/1139 ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidega ja rakendusaktidega ette nähtud täiendavate meetmete kohaldamist. Kui esimese astme puudus on otseselt seotud õhusõiduki või juhtimis- ja jälgimisseadmega, teavitab pädev asutus sellest õhusõiduki või kõnealuse juhtimis- ja jälgimisseadmega kontrollitava mehitemata õhusõiduki registreerimisliikmesriigi pädevat asutust.“;

5) punkti 21.B.135 muudetakse järgmiselt:

a) sissejuhatav lõik ja alapunkt a asendatakse järgmisega:

„Pädev asutus säilitab heakskiidukirja seni, kuni:

a) tootja kasutab EASA vormi 52 (vt VIII liide) nõuetekohaselt tervikõhusõiduki nõuetele vastavuse deklaratsioonina ja EASA vormi 1 (vt I liide) muude toodete kui tervikõhusõidukite, osade, seadmete, juhtimis- ja jälgimisseadmete ning juhtimis- ja jälgimisseadme komponentide puhul ja“;

⁽¹⁾ Kohaldatakse alates 22. veebruarist 2026: komisjoni 27. oktoobri 2022. aasta rakendusmäärus (EL) 2023/203, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 rakendamise eeskirjad nõuete osas, mis on seotud selliste infoturvariskide juhtimisega, mis võivad mõjutada lennuohutust ning mida kohaldatakse komisjoni määrustega (EL) nr 1321/2014, (EL) nr 965/2012, (EL) nr 1178/2011, (EL) 2015/340 ning komisjoni rakendusmäärustega (EL) 2017/373 ja (EL) 2021/664 hõlmatud organisatsioonide ning komisjoni määrustega (EL) nr 748/2012, (EL) nr 1321/2014, (EL) nr 965/2012, (EL) nr 1178/2011, (EL) 2015/340 ja (EL) nr 139/2014, komisjoni rakendusmäärustega (EL) 2017/373 ja (EL) 2021/664 hõlmatud pädevate asutuste suhtes, ning muudetakse komisjoni määrusi (EL) nr 1178/2011, (EL) nr 748/2012, (EL) nr 965/2012, (EL) nr 139/2014, (EL) nr 1321/2014, (EL) 2015/340 ning komisjoni rakendusmäärusi (EL) 2017/373 ja (EL) 2021/664 (ELT L 31, 2.2.2023, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/203/oj).

- b) alapunkti b alapunkt 1 asendatakse järgmisega:
- „1. heakskiit hõlmab kinnitatavat toodet, osa, seadet, juhtimis- ja jälgimisseadet või juhtimis- ja jälgimisseadme komponenti ja see kehtib;“;
- 6) punkti 21.B.222 alapunkti b alapunkti 1 alapunkt ii asendatakse järgmisega:
- „ii) organisatsiooni pädevusse kuuluvate toodete, osade, seadmete, juhtimis- ja jälgimisseadmete või juhtimis- ja jälgimisseadme komponentide asjakohase valimi tooteauditid;“.
-

II LISA

Rakendusmääruse (EL) 2019/947 lisa (MEHITAMATA ÕHUSÕIDUKITE SÜSTEEMIDE KÄITAMINE AVATUD JA ERIKATEGOORIAS) muudetakse järgmiselt:

- 1) B OSA (MEHITAMATA ÕHUSÕIDUKITE SÜSTEEMIDE KÄITAMINE ERIKATEGOORIAS) punkt UAS.SPEC.100 asendatakse järgmisega:

„UAS.SPEC.100 Sertifitseeritud seadmete ja sertifitseeritud mehitamata õhusõidukite kasutamine

- 1) Kui mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja kasutab mehitamata õhusõidukit, mille kohta on välja antud lennukõlblikkussertifikaat või piiratud lennukõlblikkussertifikaat, tagab mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja, et mehitamata õhusõiduki süsteem vastab delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 nõuetele.
- 2) Kui mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja kasutab sertifitseeritud seadmeid mehitamata õhusõidukil, millele ei ole välja antud lennukõlblikkussertifikaati ega piiratud lennukõlblikkussertifikaati, täidab mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja kõiki järgmisi ülesandeid:
 - i) registreerib käitamis- või tööaja vastavalt sertifitseeritud seadmete suhtes kohaldatavatele menetlustele või juhenditele;
 - ii) järgib seadmete sertifikaadis osutatud juhendeid ning täidab ka kõiki ameti poolt välja antud kohaldatavaid lennukõlblikkuseeskirju;
 - iii) rakendab kõiki pädeva asutuse poolt artikli 19 lõike 4 kohaselt kehtestatud ohutusmeetmeid;
 - iv) kasutab ameti väljastatud asjakohast kohustuslikku ohutusteavet.“;
- 2) 1. liidet muudetakse järgmiselt:
 - a) punkti UAS.STS-01.040 alapunkti 2 alapunkt f asendatakse järgmisega:

„f) mitte andma kontrolli mehitamata õhusõiduki üle teisele juhtimis- ja jälgimisseadmele;“;
 - b) punkti UAS.STS-02.040 alapunkti 2 alapunkt e asendatakse järgmisega:

„e) mitte andma kontrolli mehitamata õhusõiduki üle teisele juhtimis- ja jälgimisseadmele;“.